Mišljenje Europskog odbora regija – Prijedlog za uspostavu Europskog fonda za obranu

(2018/C 247/08)

Izvjestitelj: Dainis Turlais (LV/ALDE), član Gradskog vijeća Rige

Referentni dokumenti: Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Europskog programa industrijskog razvoja u području obrane radi potpore konkurentnosti i inovacijskoj sposobnosti obrambene industrije EU-a

COM(2017) 294 final – 2017/0125(COD)

Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Pokretanje Europskog fonda za obranu

COM(2017) 295 final

I. PREPORUKE ZA IZMJENE

Amandman 1.

Dodati novo pozivanje nakon posljednjeg pozivanja

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	uzimajući u obzir stalnu strukturiranu suradnju u području sigurnosti i obrane (PESCO) koju su 13. studenoga 2017. dogovorile 23 države članice Europske unije, kako je utvrđeno člankom 42. stavkom 6. i člankom 46. te Protokolom br. 10 Ugovora o EU-u,

Amandman 2.

Uvodna izjava 2.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(2) Kako bi se pridonijelo povećanju konkurentnosti i inovacijskih sposobnosti obrambene industrije Unije trebalo bi uspostaviti Europski program industrijskog razvoja u području obrane (dalje u tekstu „Program"). ***Cilj*** Program***a*** trebao ***bi biti povećanje*** konkurentnost***i*** obrambene industrije Unije, među ostalim i kiberobrane, podupiranjem suradnje poduzeća u fazi razvoja obrambenih proizvoda i tehnologija. Faza razvoja, koja slijedi nakon faze istraživanja i tehnološke faze, uključuje znatne rizike i troškove koji sprečavaju daljnje iskorištavanje rezultata istraživanja i nepovoljno utječu na konkurentnost obrambene industrije Unije. Programom, kojim bi se podupirala faza razvoja, pridonijelo bi se boljem iskorištavanju rezultata istraživanja u području obrane i pomoglo bi se da se premosti jaz između istraživanja i proizvodnje te da se promiču svi oblici inovacija. Programom bi se trebala upotpuniti djelovanja koje se provode u skladu s člankom 182. UFEU-a te on ne obuhvaća proizvodnju obrambenih proizvoda i tehnologija.	(2) Kako bi se pridonijelo povećanju konkurentnosti i inovacijskih sposobnosti obrambene industrije Unije ***i povećanju učinkovitosti ukupnih izdataka Unije za obranu te time potaklo stratešku autonomiju EU-a,*** trebalo bi uspostaviti Europski program industrijskog razvoja u području obrane (dalje u tekstu „Program"). Program ***bi*** trebao ***osigurati*** konkurentnost obrambene industrije Unije, među ostalim i kiberobrane, podupiranjem suradnje poduzeća ***iz više država, osobito MSP-ova,*** u fazi razvoja obrambenih proizvoda i tehnologija. Faza razvoja, koja slijedi nakon faze istraživanja i tehnološke faze, uključuje znatne rizike i troškove koji sprečavaju daljnje iskorištavanje rezultata istraživanja i nepovoljno utječu na konkurentnost obrambene industrije Unije. Programom, kojim bi se podupirala faza razvoja, pridonijelo bi se boljem iskorištavanju rezultata istraživanja u području obrane i pomoglo bi se da se premosti jaz između istraživanja i proizvodnje te da se promiču svi oblici inovacija. Programom bi se trebala upotpuniti djelovanja koje se provode u skladu s člankom 182. UFEU-a te on ne obuhvaća proizvodnju obrambenih proizvoda i tehnologija.

Amandman 3.

Uvodna izjava 3.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(3) Kako bi se bolje iskoristila ekonomija razmjera, Programom bi se trebala podupirati suradnja poduzeća u razvoju obrambenih proizvoda i tehnologija.	(3) Kako bi se bolje iskoristila ekonomija razmjera u obrambenoj industriji, Programom bi se trebala podupirati suradnja ***država članica i*** poduzeća u razvoju obrambenih proizvoda i tehnologija ***te time potaknuti standardizacija vojnih sustava*** i poboljšati njihova interoperabilnost.

Amandman 4.

Uvodna izjava 4.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(4) Programom bi trebalo biti obuhvaćeno dvogodišnje razdoblje od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2020. te bi trebalo utvrditi iznos za provedbu Programa u tom razdoblju.	(4) Programom bi trebalo biti obuhvaćeno dvogodišnje razdoblje od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2020. te bi trebalo utvrditi iznos za provedbu Programa u tom razdoblju. ***Prema tekućim cijenama, za financiranje Programa iz općeg proračuna Unije treba izdvojiti 500 milijuna EUR. S obzirom na to da je Program nova inicijativa koja nije bila predviđena u vrijeme donošenja višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014.–2020. i kako bi se izbjegle bilo kakve negativne posljedice po financiranje postojećih višegodišnjih programa, taj iznos trebao bi se povući ponajprije iz nedodijeljenih razlika u okviru gornjih granica višegodišnjeg financijskog okvira. Konačan iznos trebali bi odobriti Europski parlament i Vijeće u sklopu godišnjeg proračunskog postupka.***

Obrazloženje

Razumljivo samo po sebi.

Amandman 5.

Uvodna izjava 5.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(5) Program bi trebalo provoditi u potpunosti u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([6]). Financijska sredstva ponajprije mogu biti u obliku bespovratnih sredstava. Prema potrebi mogu se upotrebljavati financijski instrumenti ili javna nabava.	(5) Program bi trebalo provoditi u potpunosti u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([6]). Financijska sredstva ponajprije mogu biti u obliku bespovratnih sredstava. Prema potrebi mogu se upotrebljavati financijski instrumenti ili javna nabava***. U obzir bi mogli doći i mehanizmi kombiniranog financiranja***.
([6]) Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.).	([6]) Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.).

Obrazloženje

N/P

Amandman 6.

Uvodna izjava 10.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(10) S obzirom na to da je cilj Programa podupiranje konkurentnosti obrambene industrije Unije uklanjanjem rizika iz faze razvoja projekata suradnje, za potporu bi trebala biti prihvatljiva djelovanja povezana s razvojem obrambenog proizvoda ili tehnologije, odnosno utvrđivanjem zajedničkih tehničkih specifikacija, projektiranjem, izradom prototipa, ispitivanjem, kvalifikacijom, certifikacijom te studijama izvedivosti i drugim mjerama potpore. Prihvatljiva će biti i nadogradnja postojećih obrambenih proizvoda i tehnologija.	(10) S obzirom na to da je cilj Programa ***jačanje strateške neovisnosti EU-a izgradnjom njegove obrambene sposobnosti te*** podupiranje konkurentnosti obrambene industrije Unije uklanjanjem rizika iz faze razvoja projekata suradnje, za potporu bi trebala biti prihvatljiva djelovanja povezana s razvojem obrambenog proizvoda ili tehnologije, odnosno utvrđivanjem zajedničkih tehničkih specifikacija, projektiranjem, izradom prototipa, ispitivanjem, kvalifikacijom, certifikacijom te studijama izvedivosti i drugim mjerama potpore. Prihvatljiva će biti i nadogradnja postojećih obrambenih proizvoda i tehnologija ***koje razvijaju države članice***.

Amandman 7.

Uvodna izjava 13.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(13) S obzirom na to da je cilj Programa povećanje konkurentnosti obrambene industrije Unije, za potporu bi trebali biti prihvatljivi samo subjekti s poslovnim nastanom u Uniji koji su pod stvarnom kontrolom država članica ili njihovih državljana. Osim toga, kako bi se osigurala zaštita ključnih sigurnosnih interesa Unije i njezinih država članica, infrastruktura, postrojenja, imovina i sredstva koje korisnici i podugovaratelji upotrebljavaju u djelovanjima koja se financiraju iz Programa ne smiju biti smještena na državnom području država koje nisu države članice.	(13) S obzirom na to da je cilj Programa povećanje konkurentnosti obrambene industrije Unije, za potporu bi trebali biti prihvatljivi samo subjekti s poslovnim nastanom u Uniji koji su pod stvarnom kontrolom država članica ili njihovih državljana. Osim toga, kako bi se osigurala zaštita ključnih sigurnosnih interesa Unije i njezinih država članica, infrastruktura, postrojenja, imovina i sredstva koje korisnici i podugovaratelji upotrebljavaju u djelovanjima koja se financiraju iz Programa ne smiju biti smještena na državnom području država koje nisu države članice. ***Poduzeća koja imaju sjedište u EU-u moraju prilikom prekogranične suradnje biti zaštićena od utjecaja poduzeća iz trećih država.***

Amandman 8.

Uvodna izjava 21.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(21) Komisija bi trebala uspostaviti višegodišnji program rada u skladu s ciljevima Programa. Komisiji bi u uspostavi programa rada trebao pomagati odbor država članica (dalje u tekstu: „programski odbor"). S obzirom na politiku Unije u pogledu malih i srednjih poduzeća (MSP-ova) kao ključnih elemenata za osiguranje gospodarskog rasta, inovacija, otvaranja radnih mjesta i socijalne integracije u Uniji te činjenice da će se u okviru podupiranih djelovanja u načelu zahtijevati transnacionalna suradnja, važno je da program rada odražava i omogućuje takvo prekogranično sudjelovanje MSP-ova ***te da se stoga dio*** ukupnog proračuna ***iskoristi za takva djelovanja***.	(21) Komisija bi trebala uspostaviti višegodišnji program rada u skladu s ciljevima Programa. Komisiji bi u uspostavi programa rada trebao pomagati odbor država članica (dalje u tekstu: „programski odbor"). S obzirom na politiku Unije u pogledu malih i srednjih poduzeća (MSP-ova) kao ključnih elemenata za osiguranje gospodarskog rasta, inovacija, otvaranja radnih mjesta i socijalne integracije u Uniji te činjenicu da će se u okviru podupiranih djelovanja u načelu zahtijevati transnacionalna suradnja, važno je da program rada odražava i omogućuje takvo prekogranično sudjelovanje MSP-ova ***u slučajevima kada financijska potpora iznosi najmanje 20 %*** ukupnog ***godišnjeg*** proračuna.

Amandman 9.

Nova uvodna izjava nakon uvodne izjave 25.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	(26) Komisija bi trebala staviti težište na teritorijalni i/ili lokalizirani pristup te pritom informirati mala i srednja poduzeća, regionalne klastere i regije u svim državama članicama o mogućnostima korištenja Programa i o drugim mogućnostima financiranja obrambenih planova, osobito u cilju potpore regionalnim strategijama za pametnu specijalizaciju.

Amandman 10.

Članak 2.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Članak 2.	*Članak 2.*
Ciljevi	**Ciljevi**
Ciljevi su Programa sljedeći:	Ciljevi su Programa sljedeći:
(a) poticanje konkurentnosti i inovacijskih sposobnosti obrambene industrije Unije podupiranjem djelovanja u njihovoj fazi razvoja;	(a) poticanje konkurentnosti i inovacijskih sposobnosti obrambene industrije Unije podupiranjem djelovanja u njihovoj fazi razvoja;

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(b) podupiranje i iskorištavanje suradnje među poduzećima, uključujući mala i srednja poduzeća, u razvoju tehnologija ili proizvoda u skladu s prioritetima u pogledu obrambenih sposobnosti koje su na razini Unije zajednički dogovorile države članice;	(b) podupiranje i iskorištavanje suradnje među poduzećima, uključujući mala i srednja poduzeća, u razvoju tehnologija ili proizvoda u skladu s prioritetima u pogledu obrambenih sposobnosti koje su na razini Unije zajednički dogovorile države članice;
(c) poticanje boljeg iskorištavanja rezultata istraživanja u području obrane i doprinos premošćivanju jaza između istraživanja i razvoja.	(c) poticanje boljeg iskorištavanja rezultata istraživanja u području obrane i doprinos premošćivanju jaza između istraživanja i razvoja;
	(d) izgradnja obrambenih i sigurnosnih kapaciteta u državama članicama EU-a s vanjskim granicama.

Obrazloženje

Program mora biti uključiv i otvoren korisnicima iz svih država članica, bez podjela na geografskoj osnovi. U svrhu provedbe obveza na polju kontrole i zaštite vanjskih granica EU-a, države članice trebale bi imati mogućnost razvijanja pametne specijalizacije u kontekstu obrambene industrije.

Amandman 11.

Članak 3.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Članak 3.	*Članak 3.*
Proračun	**Proračun**
Za provedbu Programa u razdoblju od 2019. do 2020. utvrđuje se iznos od 500 milijuna EUR u tekućim cijenama.	Za provedbu Programa u razdoblju od 2019. do 2020. utvrđuje se iznos od 500 milijuna EUR u tekućim cijenama***, koji će se povući isključivo iz nedodijeljenih razlika, a ne u okviru preraspodjele proračunskih sredstava***.

Obrazloženje

Proračun ovog programa, koji nije bio predviđen u trenutku donošenja višegodišnjeg financijskog okvira, ne može se popunjavati sredstvima već dodijeljenima za tekuće programe EU-a.

Amandman 12.

Članak 4. stavak 1.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Opće odredbe o financiranju	**Opće odredbe o financiranju**
Financijska pomoć Unije može se pružiti putem oblika financiranja predviđenih Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012, a posebno putem: ***(a)*** bespovratnih sredstava; ***(b)*** financijskih instrumenata; ***(c)*** javne nabave.	Financijska pomoć Unije može se pružiti putem oblika financiranja predviđenih Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012, a posebno putem bespovratnih sredstava ***te po potrebi i putem*** financijskih instrumenata ***i*** javne nabave. ***Financijska pomoć Unije može se dodijeliti za tehničku potporu razvoju projekata malih i srednjih poduzeća.***

Amandman 13.

Članak 7. stavak 1.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Prihvatljivi subjekti	**Prihvatljivi subjekti**
Korisnici su poduzeća s poslovnim nastanom u Uniji, pri čemu je više od 50 % predmetnog poduzeća u vlasništvu države članice i/ili državljana države članice te je pod njihovom stvarnom kontrolom u smislu članka 6. stavka 3., izravnom ili neizravnom, preko jednog ili više posredničkih poduzeća. Osim toga, tijekom čitavog trajanja djelovanja sva infrastruktura, postrojenja, imovina i sredstva koje korisnici, uključujući podugovaratelje i druge treće strane, upotrebljavaju u djelovanjima koja se financiraju iz Programa ne smiju biti smještena na državnom području države koja nije država članica.	Korisnici ***koji ispunjavaju kriterije za prekograničnu suradnju i njihovi podugovaratelji*** su poduzeća s poslovnim nastanom u Uniji, pri čemu je više od 50 % predmetnog poduzeća u vlasništvu države članice i/ili državljana države članice te je pod njihovom stvarnom kontrolom u smislu članka 6. stavka 3., izravnom ili neizravnom, preko jednog ili više posredničkih poduzeća. Osim toga, tijekom čitavog trajanja djelovanja sva infrastruktura, postrojenja, imovina i sredstva koje korisnici, uključujući podugovaratelje i druge treće strane, upotrebljavaju u djelovanjima koja se financiraju iz Programa ne smiju biti smještena na državnom području države koja nije država članica.

Amandman 14.

Članak 10.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Kriteriji dodjele	**Kriteriji dodjele**
Djelovanja predložena za financiranje u okviru ovoga Programa ocjenjuju se na temelju sljedećih kumulativnih kriterija:	Djelovanja predložena za financiranje u okviru ovoga Programa ocjenjuju se na temelju sljedećih kumulativnih kriterija:
(a) izvrsnost	(a) izvrsnost;
(b) doprinos inovacijama i tehnološkom razvoju obrambene industrije te stoga poticanje autonomije industrije Unije u području obrambenih tehnologija; i	(b) doprinos inovacijama i tehnološkom razvoju obrambene industrije te stoga poticanje autonomije industrije Unije u području obrambenih tehnologija; i

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(c) doprinos sigurnosnim i obrambenim interesima Unije jačanjem obrambenih tehnologija koje pridonose provedbi prioriteta u pogledu obrambenih sposobnosti koje su na razini Unije zajednički dogovorile države članice; i	(c) doprinos sigurnosnim i obrambenim interesima Unije jačanjem obrambenih tehnologija koje pridonose provedbi prioriteta u pogledu obrambenih sposobnosti koje su na razini Unije zajednički dogovorile države članice; i
(d) održivost, posebice tako da korisnik dokaže da su troškovi prihvatljivog djelovanja pokriveni drugim oblicima financiranja, poput doprinosa država članica; i	(d) održivost, posebice tako da korisnik dokaže da su troškovi prihvatljivog djelovanja pokriveni drugim oblicima financiranja, poput doprinosa država članica; i
(e) za djelovanja iz članka 6. stavka 1. točaka od (b) do (e), doprinos konkurentnosti europske obrambene industrije tako da korisnik dokaže da su se države članice obvezale da će zajednički i koordinirano proizvesti i nabaviti završni proizvod ili tehnologiju, uključujući, prema potrebi, zajedničku nabavu.	(e) za djelovanja iz članka 6. stavka 1. točaka od (b) do (e), doprinos konkurentnosti europske obrambene industrije tako da korisnik dokaže da su se države članice obvezale da će zajednički i koordinirano proizvesti i nabaviti završni proizvod ili tehnologiju, uključujući, prema potrebi, zajedničku nabavu.
	Mjere za koje se predloži dodjela financijskih sredstava u okviru dijela Programa usmjerenog na potporu malim i srednjim poduzećima i na izgradnju kapaciteta regija na vanjskim granicama EU-a u području obrane i sigurnosti ocjenjuju se na temelju sljedećih kriterija:
	(a) izvrsnost;
	(b) potencijal za izgradnju integriranog sustava poduzeća u području obrane i sigurnosti;
	(c) ekonomska izvedivost, pri čemu korisnik dokazuje da su ostali troškovi pokriveni drugim oblicima financiranja, poput doprinosa država članica.

Obrazloženje

N/P

Amandman 15.

Članak 13. stavak 3.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Program rada	**Program rada**
U programu rada osigurava se da se ***uvjerljiv dio*** ukupnog proračuna dodjeljuje djelovanjima s pomoću kojih se omogućuje prekogranično sudjelovanje MSP-ova.	U programu rada osigurava se da se ***najmanje 20 %*** ukupnog proračuna dodjeljuje djelovanjima s pomoću kojih se omogućuje prekogranično sudjelovanje MSP-ova.

Obrazloženje

N/P

II. **PREPORUKE O POLITIKAMA**

EUROPSKI ODBOR REGIJA

Uvod

1. napominje da globalnu sigurnost ugrožava sve širi spektar prijetnji (ratovi, oružani sukobi, terorizam, nezakonite migracije, korupcija, populizam). U svakoj državi članici EU-a i u svakoj regiji postoje specifični sigurnosni problemi. Europski odbor regija (OR) podupire predloženi Europski program industrijskog razvoja u području obrane i njegove ciljeve: poticanje konkurentnosti i inovativnosti obrambene industrije Unije, uključujući kiberobranu, učinkovitije korištenje rezultata istraživačkog rada u području obrane, poticanje suradnje između poduzeća pri razvoju obrambenih proizvoda i tehnologija te korištenje dugotrajnih projekata suradnje između država članica. Također pozdravlja inicijativu za uvođenje Europskog fonda za obranu, koji bi obuhvaćao i „Europski program industrijskog razvoja u području obrane" i „Pripremno djelovanje za istraživanje u području obrane".

2. smatra da sigurnost pojedinih država, baš kao i cijelog EU-a, uglavnom ovisi o dvama stupovima: o gospodarskom potencijalu te o društvu prožetom jedinstvom i povezanošću. Sigurnost jedne države članice danas je istovjetna sigurnosti cijelog EU-a. Europska unija mora se energičnije brinuti o svojoj sigurnosti te se više profilirati kao utjecajni globalni akter koji se zalaže za mir;

Poštovanje načela supsidijarnosti i proporcionalnosti

3. priznaje članak 173. UFEU-a kao odgovarajući pravni temelj Programa jer se odnosi na konkurentnost industrije;

4. naglašava da će provedbom EDIDP-a upravljati Europska obrambena agencija koja djeluje kao regulatorna agencija odgovorna isključivo Vijeću. Nadalje, nije uobičajena praksa da regulatorna agencija upravlja tako značajnim proračunskim sredstvima. OR stoga poziva Europsku komisiju da osigura potpunu transparentnost u provedbi EDIDP-a i za primjer uzme funkcioniranje izvršnih agencija odgovornih Europskom parlamentu;

5. poziva Komisiju da iskoristi potencijal svih država članica EU-a te da svoju potporu ne usredotočuje isključivo na određena područja. Također se ne smije smetnuti s uma da je regionalni razvoj važan i za unutarnju sigurnost pojedinih država članica EU-a te da predstavlja jedan od njihovih razvojnih ciljeva;

6. traži da se ne zanemaruje izgradnja sigurnosnih i obrambenih kapaciteta regija na vanjskim granicama EU-a;

Usredotočenost na dodanu vrijednost EU-a

7. insisitra da EU može osigurati mir, slobodu, jednakost i stabilnost ako usko surađuje s vladama država članica u područjima u kojima se vodi računa o europskoj dodanoj vrijednosti. Prema tom cilju mora biti usmjeren i akcijski plan Europskog fonda za obranu;

8. podupire namjeru Europske komisije da iskoristi sve svoje ovlasti kako bi ojačala obrambene kapacitete država članica EU-a i poticala suradnju između država radi osiguravanja produbljene integracije i osmišljavanja jasnih pravila u vezi s usmjerenošću potpore koja se pruža u svrhu planiranja nacionalnih obrambenih kapaciteta i izgradnje konkurentnih, integriranih opskrbnih lanaca;

9. ukazuje na to da izgradnja konkurentnih, integriranih opskrbnih lanaca u EU-u ovisi o političkoj spremnosti država članica da se založe za to pitanje. Europski fond za obranu trebao bi oblikovati i poticati zajedničke mjere država članica u području obrambenih proizvoda i tehnologija;

10. naglašava da se mora aktivno raditi na strateškoj autonomiji EU-a te jačanju njegovih obrambenih kapaciteta. Potrebno je podržavati konkurentnost europske obrambene industrije te vrlo pomno ispitivati jesu li ugovaratelji zaista iz EU-a. Glavni ugovaratelji i podugovaratelji moraju imati sjedište u Europskoj uniji, a najmanje polovina vlasničkog udjela u poduzeću mora biti u rukama država članica ili fizičkih ili pravnih osoba iz EU-a i pod stvarnom kontrolom europskog kapitala. Upravljanje tim poduzećima i stvarni nadzor nad njima mora se provoditi s teritorija Europske unije. Pored toga, Europska komisija mora pripaziti na to da nijedna treća zemlja nema stvarnu kontrolu nad organizacijama koje su članice konzorcija;

11. ističe da Europski fond za obranu ne zamjenjuje djelovanje samih država članica, nego ga nadopunjuje prekograničnim projektima koje pojedinačne države članice ne bi bile kadre financirati vlastitim sredstvima. Europski fond za obranu – u suradnji s državama članicama, NATO-om i drugim međunarodnim ulagačima – nadopunjuje djelovanje država članica te proizvodi jasnu europsku dodanu vrijednost za europsku obrambenu politiku;

Uključivanje MSP-ova u opskrbne lance europske obrambene industrije

12. pozdravlja pristup „životnog ciklusa" za Europski fond za obranu u svrhu podupiranja istraživanja i razvoja proizvoda/tehnologija u području obrane, za što su u sklopu Fonda predviđene dvije sastavnice („dva okvira");

13. snažno se zalaže za to da se pri obradi projektnih prijava dodatni bodovi dodjeljuju konzorcijima koji se sastoje od velikog broja malih i srednjih poduzeća;

14. ističe da je učinkoviti mehanizam planiranja kapaciteta važan preduvjet za razvoj obiju sastavnica Europskog fonda za obranu i da će se u okviru tog mehanizma utvrditi prioriteti istraživanja i vještine te provesti uska koordinacija između dviju sastavnica;

15. smatra da EU treba izdvojiti dodatna financijska sredstva za potporu obrambenoj industriji na vlastitom teritoriju te prihvaća definiciju pojma korisnika koji Komisija upotrebljava u Komunikaciji;

16. poziva države članice da aktivno sudjeluju u upravljanju dvjema sastavnicama Fonda te da utvrde svoje potrebe i prioritete;

17. pozdravlja planove Komisije za učinkovito korištenje civilnih tehnologija u vojne svrhe; smatra da ulaganja u te tehnologije predstavljaju izvanrednu mogućnost poticanja gospodarskog rasta u EU-u i otvaranja visokokvalificiranih radnih mjesta jer to područje povezuje mnoge sektore: elektroniku, zrakoplovstvo, robotiku, računalstvo visokih performansi, svemirski sektor, tekstilni sektor, građevinarstvo, telekomunikacije, tehnologiju nadzora, energetiku, navigaciju itd.;

18. ističe da su poduzeća koja se bave tim inovativnim tehnologijama prije svega novoosnovana te mala i srednja poduzeća koja uz odgovarajuću potporu mogu znatno doprinijeti tehnološkom napretku u sektoru obrane. Pozdravlja odluku Komisije u skladu s kojom EU treba pružati ciljanu potporu MSP-ovima u tom sektoru;

19. poziva na bolju koordinaciju među relevantnim službama kako bi se zainteresiranim stranama pružale informacije te poticale robe i tehnologije dvojne namjene. EU treba iskoristiti taj ogromni potencijal za poticanje rasta i konkurentnosti;

20. slaže se s Europskom komisijom da MSP-ovima treba olakšati sudjelovanje u prekograničnim projektima, što treba financijski podupirati u okviru Europskog fonda za obranu. Mora se imati na umu da uključivanje MSP-ova u opskrbne lance europske obrambene industrije treba poslužiti za jačanje sigurnosti i obrane EU-a te konkurentnosti i strateške autonomije industrije. Europski fond za obranu trebao bi pružati poticaje za postizanje tih ciljeva;

21. mišljenja je da Komisija mora primijeniti sve svoje instrumente kako bi osigurala da se MSP-ovima diljem EU-a osigura ravnopravan pristup Fondu. Napredak u inovacijama nije kratkoročno mjerljiv jer rezultati najprije moraju biti potpuno spremni za primjenu. Uvođenje planske i višerazinske koordinirane politike inovacija zasigurno će najinovativnija poduzeća potaknuti na strateško ulaganje u mala i srednja poduzeća;

22. poziva Komisiju da podupre sljedeće mjere kojima bi se moglo povećati sudjelovanje MSP-ova u projektima u području obrane:

— među kriterije za odabir zajedničkih projekata kojima će se dodijeliti sredstva u okviru sadašnjeg višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) trebalo bi uvrstiti i uvjet da u projekt moraju biti uključena barem tri poduzeća iz najmanje dvije države članice. Važno je da predloženi projekti budu zaista prekogranični te da mogu pridonijeti smanjenju fragmentacije tržišta obrambenih proizvoda u EU-u. Kriteriji za odabir trebali bi sadržavati i odredbu o dodjeli dodatnih bodova konzorcijima u koje je uključeno nekoliko država članica i poduzeća,

— konzorciji s većim brojem MSP-ova trebali bi imati prednost u odnosu na slične projekte s manjim brojem MSP-ova,

— traži da se, u mjeri u kojoj je to moguće, najmanje jedno tematsko područje istraživanja i razvoja tiče malih i srednjih poduzeća, kao što je već slučaj kod javnih natječaja za istraživačke projekte,

— poziva na stvaranje stabilnog komunikacijskog sustava radi koordinacije zajedničkih aktivnosti informiranja koje provode relevantne službe Komisije, pri čemu bi jednu od glavnih prednosti takvog sustava predstavljala jedinstvena kontaktna točka za informiranje o svim mogućnostima financiranja, uključujući sve relevantne programe EU-a u području obrane i robe dvojne namjene. Važno je da se posredstvom tog komunikacijskog sustava objavljuju primjeri isprobanih i uvriježenih postupaka,

— pozdravlja odluku Europske komisije da se jedan dio sredstava Europskog fonda za obranu namijeni malim i srednjim poduzećima, i to za projekte koji potiču prekograničnih aktivnosti MSP-ova; pozdravlja potporu Unije toj mjeri u iznosu od najviše 20 % ukupnih proračunskih sredstava;

Financiranje

23. ukazuje na činjenicu da je Grupa EIB-a važan partner za ulaganja u tehnologije s dvojnom namjenom gdje MSP-ovi igraju važnu ulogu u području vojne opreme i tehnologije za civilnu uporabu, kibersigurnosti, cijepljenja, obrane od bioloških prijetnji te telekomunikacijske i informacijske infrastrukture;

24. naglašava da, s obzirom na posebna obilježja obrambenog sektora, neke bankovne usluge nisu primjerene za podupiranje MSP-ova; pozdravlja proaktivni pristup EIB-a koji se sastoji u primjeni drugih instrumenata, primjerice zajmova, jamstava i vlasničkog kapitala.

25. smatra da usvajanje Europskog fonda za obranu ne smije služiti kao izgovor za vršenje bilo kakvog utjecaja na sredstva dodijeljena kohezijskoj politici ili njihovo smanjivanje, jer kohezijska politika i dalje mora biti glavni investicijski instrument Europske unije kako bi se ekonomskom, socijalnom i teritorijalnom kohezijom pospješila europska integracija.

Bruxelles, 23. ožujka 2018.

Predsjednik
Europskog odbora regija

Karl-Heinz LAMBERTZ